

126-9/2016/Ált.

Tárgyalja:

- Terület-és Vidékfejlesztési Bizottság
- Ügyrendi, Jogi és Pénzügyi Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

- a Megyei Közgyűléshez –

**a „Területi Önkormányzatok Nemzetközi Összefogása a Tisza Vízyűjtőjén”
Együtműködési Megállapodás megkötésére**

Az előterjesztést

készítette

szakmai szempontból
ellenőrizte

törvényességi szempontból
ellenőrizte

Kovács Adrienn

Kissné Puskás Katalin

Dr. Papp Csaba

Tisztelt Megyei Közgyűlés!

A XXI. század egyik legjelentősebb globális kihívása az éghajlatváltozás, jelentős gondokat okoz gazdasági-, társadalmi-, és környezeti hatásaival együtt. Fontos, hogy az emberiség komolyan vegye ezt a problémát és nemzetközi összefogással reagáljon, helyi, térségi, országos és kontinentális szinten. A Kárpát- medence keleti felét magába foglaló Tisza-völgy problémáinak (aszály, áradás) megoldása is csak egységes erőben lehetséges, érintve Magyarországot, Romániát, Szlovákiát, Ukrajnát, valamint Szerbiát.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye életében is kiemelt jelentőséggel bír a területén átfolyó Tisza, vízgazdálkodási, természet és környezetvédelmi, társadalmi, gazdasági, valamint turisztikai szempontból.

A térség együttes jövőjének formálása érdekében a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat nemzetközi együttműködés kialakítását kezdeményezte a Tisza-medencében. Első lépésként Szolnokon, nemzetközi konferenciára került sor 2015. június 18-án, melyen az érintett felek közös szándéknyilatkozatot írtak alá, ezt a testület a 2015. júniusi közgyűlésen támogatta. Kinyilvánították, hogy kölcsönös együttműködésen alapuló formalizált kapcsolatrendszerrel kívánják létrehozni a Tisza Ökorégió kialakítása érdekében, szorosan illeszkedve az Európai Unió Duna Régió Stratégiájához, ennek formáját középtávon egy európai területi társulás /EGTC/ alapításának előkészítésében foglalmazták meg.

Az együttműködési megállapodás tervezetének melléklete a partnerekkel közösen kialakított fejlesztési igényeket tartalmazza, megyénk a turisztikai munkacsoportba tartozott Szatmár megyével együtt.

Az együttműködési megállapodás keretét biztosít a Tisza-vízgyűjtőn az érintett települési önkormányzatok fejlesztési igényeinek, hozzájárul a régió belüli kapcsolatok kialakulásához települések és civil egyesületek között, valamint ösztönzőleg hat az együttműködő felek európai és egyéb támogatások igénybevételére irányuló tevékenységére.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztésben foglaltakat megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2016. április 19.

Seszták Oszkár

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
.../2016. (IV.28.)
önkormányzati határozata

**a „Területi Önkormányzatok Nemzetközi Összefogása a Tisza
Vízgyűjtőjén” Együtműködési Megállapodás megkötéséről**

A Megyei Közgyűlés

1. az előterjesztést megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetért,
2. támogatja a „Területi Önkormányzatok Nemzetközi Összefogása a Tisza Vízgyűjtőjén” Együtműködési Megállapodás megkötését, a határozat melléklete szerinti tartalommal;
3. felhatalmazza a közgyűlés elnökét az együtműködési megállapodás aláírására.

A határozatot kapták:

1. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzati Hivatal, (5001 Szolnok Kossuth L. u. 2.)
2. Megyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2016. április 28.

**TERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOK HATÁRON TÚLI REGIONÁLIS
ÖSSZEFOGÁSA A TISZA VÍZGYŰJTŐJÉN**

EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

BÁCS-KISKUN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
CSONGRÁD MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
HAJDÚ-BIHAR MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
HEVES MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
KASSA MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (SZLOVÁKIA)
KÁRPÁTALJA MEGYEI TANÁCS (UKRAJNA)
MÁRAMAROS MEGYEI TANÁCS (ROMÁNIA)
SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT (MAGYARORSZÁG)
SZATMÁR MEGYEI TANÁCS (ROMÁNIA)
VAJDASÁG AUTONÓM TARTOMÁNY (SZERBIA)

között

PREAMBULUM

A Kárpát-medence keleti felét magában foglaló Tisza-völgyben, az egy vízgyűjtőn élők számára kiemelten fontos a napjaink egyik legnagyobb veszélyét és kihívását jelentő éghajlatváltozáshoz való együttes igazodás és az ebből adódó közös cselekvés. A közös fellépés igényét tovább erősíti a térség felzárkózásának szükségessége, az Európai Unió elvárása az összehangolt vízkészlet-gazdálkodás terén és a Duna Stratégiához való kapcsolódás. Ezek a kihívások nemzetközi összefogást ösztönöznek a térség területi középszintű önkormányzatai között, mely keretet biztosít a napi szakmai, gazdasági és települési együttműködésekhez.

A Felek kijelentik, hogy a jelen együttműködés keretében megvalósítani kívánt fejlesztések nem tartalmazzák az érintett megyék és térségek valamennyi fejlesztési igényét. Az együttműködés célkitűzése, hogy azoknak a közös tevékenységeknek a megvalósítására biztosítson keretet, melyek nem szerepelnek más, az érintett országok nemzeti, regionális, megyei és helyi szintű fejlesztési elképzelései között, így ezek megvalósítása közös projektek formájában a rendelkezésre álló európai uniós finanszírozási lehetőségek felhasználásával történhet meg.

A Felek kifejezik azon szándékukat, hogy a felismert és korábban deklarált kölcsönös érdekek alapján együttes tevékenységet folytatnak jelen megállapodásba foglalt valamennyi szakterület fejlesztése érdekében.

A Tisza-vízgyűjtő területén élők közös problémáinak, az összehangolt vízkészlet-gazdálkodás szükségességének, valamint az éghajlatváltozás és ennek társadalmi-gazdasági következményeinek fontosságát figyelembe véve a Felek a következőkben állapodnak meg, amelynek részletekeit a *melléklet* tartalmazza.

1. cikkely

A térség gazdasági felzárkózásának előmozdítása érdekében szükséges az összehangolt befektetés-ösztönzési gyakorlat és a vonzó üzleti környezet kialakítása. Ezen belül kiemelkedő a hatályos szabályozás és a befektetési intézményrendszer átfogó fejlesztése, az infrastrukturális háttér és a tőkevonzó-képesség bővítése. Meghatározó a helyi vállalkozások versenyképességének erősítése és együttműködésük kialakítása a foglalkoztatás növelése érdekében. A térségben kiemelkedő szerepű agrárgazdaság fejlesztésének ösztönzése külön kezelendő feladat, amelyen belül előtérbe kell helyezni a bio- és öko-gazdálkodást és a helyi termékek előállítását.

2. cikkely

A Tisza vízgyűjtő területén elengedhetetlen a gazdasági és társadalmi kapcsolatok erősítése érdekében a belföldi és a határon átnyúló közlekedési útvonalak korszerűsítése, valamint új irányok kialakítása, továbbá Tiszán való átkelési lehetőségek bővítése.

A Tisza belső és nemzetközi közlekedésben betöltött szerepének növelése érdekében kiemelkedő fontosságú a folyó nemzetközi vízi úttá nyilvánítása, a kerékpáros törzshálózat és a ráhordó kerékpárutak kiépítése. A térség közlekedésbiztonságának növelése és a környezeti terhelés csökkentése érdekében el kell érni a nemzetközi nehézgépjármű tranzitforgalom vasútra terelését.

3. cikkely

A meglévő tapasztalatok alapján széleskörű gyakorlati és koncepcionális szakmai együttműködést kell kialakítani az árvízvédelem, a biztonságos és racionális vízkészlet-gazdálkodás, az árapasztó tározók kialakítása és működtetése, valamint a vízkormányozás terén. Kiemelt cél a vízkészletek ésszerű használatának biztosítása és a vízminőség védelme. A Tisza és mellékfolyói szennyezésének megelőzése érdekében elengedhetetlen a hulladékgazdálkodás átfogó nemzetközi fejlesztése és az egységes ellenőrzési gyakorlat, valamint előrejelző- és monitoring-rendszer megvalósítása.

4. cikkely

Élményt kínáló turisztikai attrakciók kialakítása szükséges a térségben a meglévő vonzástényezők fejlesztésével, valamint a természeti és kulturális örökségek és lehetőségek jobb hasznosításával. A Tisza és mellékfolyói kapjanak nagyobb hangsúlyt a vízi és aktív turizmus kiépítésében. A kistáji és helyi adottságok hasznosításával sokszínű, de egyedi és összehangolt kínálat kialakításával szükséges a turizmus gazdasági és foglalkoztatási szerepét erősíteni.

5. cikkely

A közös cselekvés keretként „Tisza Ökorégió” európai területi társulás /EGTC/ alapítása célszerű, amely előkészítésének, a szükséges dokumentáció és jóváhagyások beszerzésének, valamint az alapítás határidejének a Felek 2018. december 31-át szabják meg. A létrejövő EGTC-ben a részvétel önkéntes, ezt más hasonló szervezettel való együttműködés is pótolhatja. A társulásban megfigyelői státusz betöltésével is részt lehet venni.

6. cikkely

Az együttműködés ténylegessé és mindennapivá válásának érdekében a térség köz-, üzleti- és civil szervezetei közötti kapcsolat elmélyítésének ösztönzése, kiemelten a Tisza-menti települések összefogásának támogatása.

7. cikkely

Ezt az együttműködési megállapodást a Felek határozott időre, 2023. december 31-ig, a 2014-2020 közötti európai uniós programozási ciklus elszámolhatósági időszakának lezárásáig kötik, és az aláírás napján lép életbe. A Felek egyúttal megállapodnak abban, hogy amennyiben az EGTC a kijelölt határidőre megalakul, azzal az Együttműködési Megállapodás

hatályát veszti. A megállapodást bármely fél írásban felmondhatja három hónappal a felmondás hatályba lépését megelőzően.

Aláírva Szolnokon, 2016.-án tizenkét eredeti példányban magyar, szerb, román, ukrán és szlovák nyelven.

.....
Zachariaš István
Kassa Megyei Önkormányzat alelnöke

.....
Mihajlo Rivisz
Kárpátalja Megyei Tanács elnöke

.....
Zamfir Ciceu
Máramaros Megyei Tanács elnöke

.....
Adrian Ștef
Szatmár Megyei Tanács elnöke

.....
Pásztor István
Vajdaság Autonóm Tartomány
Képviselőháza elnöke

.....
Rideg László
Bács-Kiskun Megyei
Közgyűlés elnöke

.....
Török Dezső
Borsod-Abaúj-Zemplén
Megyei Közgyűlés elnöke

.....
Kakas Béla
Csongrád Megyei Közgyűlés
elnöke

.....
Pajna Zoltán
Hajdú-Bihar Megyei Közgyűlés
elnöke

.....
Szabó Róbert
Heves Megyei Közgyűlés
elnöke

.....
Kovács Sándor
Jász-Nagykun-Szolnok
Megyei Közgyűlés elnöke

.....
Seszták Oszkár
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei
Közgyűlés elnöke

TERVEZETT PROJEKTEK LISTÁJA

1. Gazdaságfejlesztés, befektetés-ösztönzés területén:

- vállalkozások és határon átnyúló gazdasági együttműködések, hálózatok erősítése (klaszterek, beszállítói hálózatok, stb), a kapcsolódó infrastruktúrák és háttér szolgáltatások fejlesztése;
- önellátást és öngondoskodást biztosító helyi termékek termelésének és piacra jutásának támogatása, különös tekintettel a jó gyakorlatok bemutatására és átadására;
- élelmiszer-feldolgozáshoz és agrár-innovációhoz kapcsolódó fejlesztések támogatása a helyi feldolgozás, valamint nagyobb, exportképes feldolgozó kapacitás erősítésén keresztül;
- az érintett országok jogi feltételrendszereit is tartalmazó régiós befektetési adatbázis létrehozása.

2. Közlekedés területén:

- meglévő határátkelők fejlesztése, újak építése;
- határkikötők fejlesztése;
- áru- és személyforgalmi kikötők valamint turisztikai célú kishajó-kikötők infrastrukturális létesítése és fejlesztése;
- EuroVelo 11 kerékpárhálózat hiányzó szakaszainak és a legfontosabb ráhordó kerékpárutak kiépítése;
- határon átnyúló kerékpárutak kiépítése;
- a Tiszán való átkelési lehetőségek fejlesztése érdekében kompok, közúti és vasúti hidak, révek építése illetve felújítása;
- nagytérségi transznacionális közlekedési hálózatok fejlesztése.

3. Vízügyi és környezetvédelmi együttműködés területén:

- a klímaváltozás hatásának mérséklése és a vízvisszatartás biztosítása érdekében vízlépcsők építése lehetőségének vizsgálata a meglévő tapasztalatok alapján;
- árvízi kockázatkezelési tervek kidolgozása a teljes vízgyűjtőn;
- racionális vízkészlet-gazdálkodás kialakítása;
- vízgyűjtő szintű előrejelző és monitoring rendszer fejlesztése, korszerűsítése;
- katasztrófavédelmi rendszer fejlesztése és tevékenységének nemzetközi összehangolása;
- légszennyezési monitoring kialakítása és összehangolása;
- térségi hulladékrendszerek tevékenységének összehangolása;
- kezeletlen szennyvizek Tiszába és mellékfolyóiba kerülésének fokozatos kiküszöbölése;
- határon átnyúló védett területek létrehozásának ösztönzése.

4. Turizmus területén:

- turisztikai célú hajózás, valamint a parti infrastruktúra kiépítése és fejlesztése;
- szálláshelyek és vendéglátó egységek együttműködésének kialakítása;
- természeti örökség védelme, ökoturisztikai fejlesztések;
- Tisza-menti turisztikai célú kerékpárutak kiépítése illetve fejlesztése;
- tematikus utak kiépítése;
- falusi-, szabadidős, horgász-, lovas-, gasztroturizmus fejlesztése.